

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, dnia 20 czerwca 2023 r.

Opinia do ustawy o ratyfikacji Protokołu w sprawie wyeliminowania nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi, sporządzonego w Seulu dnia 12 listopada 2012 r., do Ramowej Konwencji Światowej Organizacji Zdrowia o Ograniczeniu Użycia Tytoniu, sporządzonej w Genewie dnia 21 maja 2003 r.

(druk nr 1006)

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem ustawy jest wyrażenie zgody na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Protokołu w sprawie wyeliminowania nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi, sporządzonego w Seulu dnia 12 listopada 2012 r., zwanego dalej „Protokołem”, do Ramowej Konwencji Światowej Organizacji Zdrowia o Ograniczeniu Użycia Tytoniu, sporządzonej w Genewie dnia 21 maja 2003 r., zwanej dalej „Konwencją”.

Konwencja, sporządzona w Genewie dnia 21 maja 2003 r., została ratyfikowana przez Rzeczpospolitą Polską w dniu 28 sierpnia 2006 r. i weszła w życie w stosunku do Rzeczypospolitej Polskiej dnia 14 grudnia 2006 r. Zobowiązała ona Strony do wprowadzenia odpowiednich rozwiązań prowadzących do wyeliminowania wszelkich form nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi.

Przyjęty w Seulu przez 5. Konferencję Stron Konwencji tekst Protokołu zawiera następujące elementy, mające na celu zapewnienie skutecznej kontroli rynku tytoniowego i przeciwdziałanie nielegalnemu obrotowi wyrobami tytoniowymi:

- kontrolę łańcucha dostaw, obejmującego wyroby tytoniowe i urządzenia do ich wytwarzania, a także przywozu i wywozu wyrobów tytoniowych i urządzeń do ich wytwarzania;

- śledzenie i monitorowanie wyrobów tytoniowych od ich produkcji do pierwszego odbioru;
- kontrolę produkcji i handlu w strefach wolnocłowych,
- ściganie naruszeń prawa w obrocie wyrobami tytoniowymi,
- współpracę międzynarodową w obszarze kontroli rynku tytoniowego.

Jak wskazano w uzasadnieniu do projektu ustawy (druk sejmowy nr 3100), przystąpienie do Protokołu nie będzie skutkowało wprowadzaniem zasadniczych zmian w polskim systemie prawnym. Wiele rozwiązań zawartych w postanowieniach Protokołu funkcjonuje już w porządku prawnym Rzeczypospolitej Polskiej w następstwie implementacji prawa Unii Europejskiej. Postanowienia Protokołu dadzą podstawę do dokonania uzupełnień lub zmian w stosowanej praktyce. Główne zobowiązania, jakie dotyczyć będą Polski w wyniku wejścia w życie Protokołu, zawarte zostały w art. 6–9, art. 11–15, art. 18 i art. 27. Obejmują one kwestie kontroli łańcucha dostaw, przestępstw i wykroczeń oraz współpracy w zakresie egzekwowania prawa.

W uzasadnieniu do projektu ustawy podkreślono ponadto, że dla państw członkowskich Unii Europejskiej, które przystąpią do Protokołu, przyszły zakres i sposób wdrażania jego postanowień będzie zależał nie tylko od własnej strategii zwalczania nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi, ale i od wspólnej polityki dla całego obszaru Unii Europejskiej. W poszczególnych postanowieniach Protokołu przewiduje odpowiedni czas na dostosowanie się stron – w niektórych przypadkach do pięciu lat. Należy zatem przewidywać, że wdrażanie postanowień Protokołu może być poprzedzone przyjęciem wspólnej strategii państw członkowskich Unii Europejskiej, określonej w rozporządzeniach, dyrektywach lub zaleceniach.

Mając na uwadze treść art. 2 ust. 3 Protokołu, zgodnie z którym postanowienia Protokołu nie wpływają na prawa i zobowiązania Stron wynikające z innej konwencji międzynarodowej, traktatu lub umowy międzynarodowej wiążących Stronę i uznawanych za bardziej korzystne dla wyeliminowania nielegalnego handlu wyrobami tytoniowymi, nie istnieje obawa kolizji postanowień Protokołu z obowiązkiem wypełniania przez Polskę zobowiązań wynikających z innych umów.

Z uwagi na fakt, że Protokół wypełnia przesłanki określone w art. 89 ust. 1 pkt 2 i 5 Konstytucji RP (dotyczy wolności, praw lub obowiązków obywatelskich określonych w Konstytucji oraz spraw uregulowanych w ustawie, lub w których Konstytucja wymaga

ustawy), przyjęcie jego postanowień podlega ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, zgodnie z procedurą wskazaną w art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 14 kwietnia 2000 r. o umowach międzynarodowych.

Ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 77. posiedzeniu w dniu 16 czerwca 2023 r. Projekt ustawy (druk sejmowy nr 3100) został przedłożony przez Rząd w dniu 17 marca 2023 r. Marszałek Sejmu w dniu 23 marca 2023 r. skierowała powyższy projekt ustawy do Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Spraw Zagranicznych. Komisje po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu ustawy na posiedzeniu w dniu 24 maja 2023 r. wniosły o jego uchwalenie bez poprawek (druk sejmowy nr 3294). Sejm uchwalił ustawę w brzmieniu przedłożenia. Za jej uchwaleniem opowiedziało się 436 posłów, 11 posłów było przeciw, zaś jedna osoba wstrzymała się od głosowania.

III. Uwagi szczególowe

Ustawa nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych.

Iwona Kozera-Rytel

Główny legislator